Rådet overskred ikke grænserne for den skønsmæssige beføjelse, da det — både af hensyn til ønsket om maksimal gennemsigtighed, effektivitet og for at tilskynde eksportørerne til at hæve deres priser — besluttede at indføre en variabel told beregnet på grundlag af forskellen mellem prisen, netto, frit Fællesskabets grænse og en mindstepris, og for importører, der er forbundne med en eksportør, fandt det nødvendigt at beregne en mulig antidumpingtold på grundlag af de importerede varers toldværdi, som i henhold til artikel 6 i forordning nr. 1224/80 fastsættes med udgangspunkt i prisen til den første køber, der ikke er forbundet med eksportøren. For det første er en variabel told generelt gunstigere for de berørte virksomheder, idet disse kan undgå opkrævningen af antidumpingtold ved at fastsætte priserne for de indførte varer således, at disse er højere end den fastsatte mindstepris. For det andet består der — for så vidt angår handler mellem associerede parter — den samme usikkerhed med hensyn til fastsættelsen af enhedsprisen, netto, frit Fællesskabets grænse som ved beregningen af dumpingmargenen ud fra den eksportpris, som er betalt eller skal betales af en importør, der er forbundet med eksportøren.

10. Gyldigheden af en forordning om indførelse af en endelig antidumpingtold og om endelig opkrævning af den midlertidige antidumpingtold kan kun påvirkes af, at forordningen om indførelse af den midlertidige told eventuelt er ugyldig, såfremt ugyldigheden har haft indflydelse på den endelige forordning.

RETSMØDERAPPORT
i de forenede sager C-305/86 og C-160/87 *

I — Sagsfremstilling

Kommissionen modtog i oktober 1985 fra Groupement des industries de matérieles d'équipement électriques et de l'électronique industrielle associée (herefter benævnt »Gimelec«), støttet af fire andre nationale sammenslutninger inden for elektronikbranchen, en anmodning om fornyet undersøgelse af visse antidumpingforanstaltninger i henhold til artikel 14 i Rådets forordning (EØF) nr. 2176/84 af 23. juli 1984 om beskyttelse mod dumpingimport eller subsidieret import fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (EFT L 201, s. 1). Anmodningen drejede sig om fornyet undersøgelse af afgørelserne om godtagelse af de pristilsagn, der var afgivet af de omhandlede eksportører i forbindelse med en tidligere antidumpingprocedure vedrørende importen af standardiserede elektriske motorer, flerfasede, med effekt på over 0,75 kW, men højst 75 kW (herefter benævnt »elektriske motorer«), med oprin-

* Processprog: tysk.

delse i Bulgarien, Den Tyske Demokratiske Republik, Polen, Rumænien og Tjekkoslovakiet [Rådets forordning (EØF) nr. 2075/82 af 28. juli 1982 (EFT L 220, s. 36)], i Ungarn [Kommissionens forordning (EØF) nr. 724/82 af 30. marts 1982 (EFT L 85, s. 9)] og i Sovjetunionen [Kommissionens afgørelse 84/189/EØF af 2. april 1984 (EFT L 95, s. 28)].

På grundlag af anmodningen om fornyet undersøgelse offentliggjorde Kommissionen i november 1985 en meddelelse om genoptagelse af antidumpingproceduren vedrørende importen af elektriske motorer med oprindelse i de anførte lande (EFT C 305, s. 2) og påbegyndte en undersøgelse.

Rådet ophævede ved forordning (EØF) nr. 3018/86 af 30. september 1986 sin forordning nr. 2075/82, hvorved Rådet havde godtaget de tilsagn, der var afgivet af eksportørerne i Bulgarien, Polen, Den Tyske Demokratiske Republik, Rumænien og Tjekkoslovakiet (EFT L 280, s. 66). Kommissionen ophævede ved forordning (EØF) nr. 3019/86 af samme dato sin forordning nr. 724/82 og afgørelse 84/189, hvorved Kommissionen havde godtaget de tilsagn, der var afgivet af de ungarske og sovjetiske eksportører, og indførte en midlertidig antidumpingtold på importen af elektriske motorer med oprindelse i Bulgarien, Den Tyske Demokratiske Republik, Polen, Rumænien, Sovjetunionen, Tjekkoslovakiet og Ungarn (EFT L 280, s. 68). Da det drejede sig om indførsel fra lande uden markedsøkonomi, blev den normale værdi fastsat efter prisen på det svenske marked. I tilfælde, hvor importører var associerede med en eksportør, blev tolden for hver motortype i henhold til den anførte forordnings artikel 2, stk. 3, fastsat til forskellen mellem den pris, til hvilken den importerede vare for første gang blev videresolgt til en uafhængig køber, og den mindstepris, der var anført i forordningens bilag B.

Gyldighedsperioden for den midlertidige antidumpingtold blev ved Rådets forordning (EØF) nr. 254/87 af 26. januar 1987 (EFT L 26, s. 1) forlænget med to måneder.

Efter anmodning fra de ovennævnte sammenslutninger af producenter i Fællesskabet udvidede Kommissionen i november 1986 antidumpingproceduren vedrørende importen af elektriske motorer til også at omfatte motorer med oprindelse i Jugoslavien (EFT C 282, s. 2).

Rådet udstedte den 23. marts 1987 forordning (EØF) nr. 864/87 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af elektriske motorer med oprindelse i Bulgarien, Den Tyske Demokratiske Republik, Polen, Sovjetunionen, Tjekkoslovakiet og Ungarn og om endelig opkrævning af de beløb, for hvilke der var stillet sikkerhed i form af midlertidig told (EFT L 83, s. 1). Den normale værdi for de importerede varer blev fastlagt på grundlag af det vejede gennemsnit af de jugoslaviske producenters salgspriser på hjemmemarkedet. Det anføres i niende betragtning til forordningen, at der som eksportpriser er anvendt »de priser, der faktisk var betalt eller skulle betales ved eksport til hvert af de vigtigste markeder i Fællesskabet«, og at dette også var »tilfældet for så vidt angår associerede importører, idet der ved en sammenligning af den normale værdi med overførselspriserne konstateredes dumpingmargener af en sådan stør-

relse, at endog en rekonstrueret eksportpris ikke ville have indvirket på størrelsen af den endelige foranstaltning«. Ifølge artikel 1, stk. 3, i den anførte forordning fastsættes tolden for hver motortype til forskellen mellem enhedsprisen, netto, frit Fællesskabets grænse, ufortoldet, og den i forordningens bilag anførte mindstepris. For så vidt angår associerede importører svarer enhedsprisen, netto, frit Fællesskabets grænse i henhold til bestemmelsens stk. 4 til toldværdien, som den ville blive fastsat i henhold til artikel 6 i Rådets forordning (EØF) nr. 1224/80 af 28. maj 1980 om varers toldværdi (EFT L 134, s. 1). Kan denne fremgangsmåde ikke anvendes, skal prisen svare til toldværdien, som den ville blive fastsat i henhold til artikel 2, stk. 3, i samme forordning.

Det tyske selskab Neotype Techmashexport GmbH (herefter benævnt »Neotype«), hvori den sovjetiske eksportør af elektriske motorer, Energomachexport, er selskabsdeltager, har ved stævning, indgivet til Domstolens Justitskontor den 4. december 1986, i medfør af EØF-Traktatens artikel 173, stk. 2, anlagt sag med påstand om, at Kommissionens ovennævnte forordning nr. 3019/86 om indførelse af en midlertidig antidumpingtold på importen af elektriske motorer med oprindelse i Sovjetunionen og visse andre østeuropæiske lande annulleres (sag C-305/86).

Domstolen har ved kendelse af 8. maj 1987 tilladt, at Gimelec indtræder i sag C-305/86 til støtte for sagsøgte.

Ved stævning, indgivet til Domstolens Justitskontor den 1. juni 1987, har Neotype i medfør af EØF-Traktatens artikel 173, stk. 2, anlagt sag med påstand om annullation af Rådets ovennævnte forordning nr. 864/87 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af elektriske motorer med oprindelse i Bulgarien, Den Tyske Demokratiske Republik, Polen, Sovjetunionen, Tjekkoslovaiket og Ungarn, og om endelig opkrævning af de beløb, for hvilke der er stillet sikkerhed i form af midlertidig told (sag C-160/87).

Ved kendelser af 30. september og 15. oktober 1987 har Domstolen tilladt, at Gimelec og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber indtræder i sag C-160/87 til støtte for sagsøgte.

Domstolen har ved kendelse af 11. november 1987 forenet sagerne C-305/86 og C-160/87 med henblik på den mundtlige forhandling og domsafsigelsen, og har henskudt afgørelsen af Gimelecs afvisningspåstand i sag C-305/86 til afgørelse i forbindelse med sagens realitet uden at tage stilling til, om denne påstand kan tages under pådømmelse.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at henvise sagerne til Femte Afdeling og at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Parternes påstande

1. *I sag C-305/86*

Neotype har nedlagt følgende påstande:

— artikel 2 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 3019/86 af 30. september 1986 annulleres, for så vidt den vedrører

sagsøgerens import af elektriske motorer med oprindelse i Sovjetunionen,

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— frifindelse,

— sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Intervenienten, *Gimelec*, har nedlagt følgende påstande:

— sagen afvises,

— subsidiært sagsøgte frifindes,

— sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

2. *I sag C-160/87*

Neotype har nedlagt følgende påstande:

— artikel 1 i Rådets forordning (EØF) nr. 864/87 af 23. marts 1987 annulleres, for så vidt den vedrører sagsøgerens import af elektriske motorer med oprindelse i Sovjetunionen,

— artikel 2 i den anførte forordning annulleres, for så vidt den vedrører import fra Sovjetunionen og opkrævning af de beløb, sagsøgeren har stillet som sikkerhed,

— Rådet tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Rådet, støttet af *Gimelec* og *Kommissionen*, har nedlagt følgende påstande:

— frifindelse,

— sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

III — Parternes anbringender og argumenter

Da anbringender og argumenter til dels er identiske i de to sager, henvises der kun til sag C-305/86 i de tilfælde, hvor anbringenderne og argumenterne adskiller sig fra sag C-160/87.

1. *Formaliteten*

a) *Sag C-305/86*

Kommissionen har rejst tvivl om sagsøgerens retlige interesse i at anfægte Kommissionens forordning nr. 3019/86 (herefter benævnt »den midlertidige forordning«). Rådets forordning nr. 864/87 (herefter benævnt »den endelige forordning«) har afløst den midlertidige forordning, hvorfor der ikke længere er knyttet umiddelbare retsvirkninger til denne forordning, og denne har — efter den endelige opkrævning af den midlertidige told i henhold til den endelige forordning — mistet sin selvstændige betydning som retsregel. Spørgsmålet, om og i hvilken udstrækning den midlertidige forordning kan have betydning for opkrævningen af den midlertidige told, kan inddrages som et særskilt punkt under behandlingen af sag C-160/87 vedrørende den endelige forordning (jfr. EØF-Traktatens artikel 184).

Da Kommissionen vil være bundet af Domstolens afgørelse i sidstnævnte sag, er det ligeledes tvivlsomt, om sagsøgeren har en retlig interesse i denne sag på grund af risikoen for gentagelse. De domme, som sagsøgeren har påberåbt sig (74/81, Flender, Sml. 1982, s. 395, og 92/78, Simmenthal, Sml. 1979, s. 777) vedrører beslutninger, hvorved de deri omhandlede spørgsmål blev endeligt afgjort, i modsætning til den midlertidige forordning, som blev afløst af den endelige forordning.

Sagsøgeren har ikke anført forhold, der sandsynliggør, at den midlertidige forordning vil medføre ulemper for selskabet ud over opkrævning af den told, for hvilken der var stillet sikkerhed. Sådanne ulemper måtte i givet fald behandles under en selvstændig sag i medfør af EØF-Traktatens artikel 215.

For så vidt angår sammenhængen mellem fastsættelsen af en midlertidig told og den endelige opkrævning heraf, har Kommissionen anført, at det afgørende er, om fejl fra dennes side — som i sig selv ville føre til, at forordningen om en midlertidig told anses for ugyldig — kan afhjælpes ved Rådets efterfølgende udstedelse af forordningen om den endelige opkrævning af den midlertidige told.

Kommissionen har i denne forbindelse anført, at selv om den altid er bundet af forordning nr. 2176/84 ved fastsættelsen af dumpingforanstaltninger, er de krav, der stilles til sagens oplysning, ikke så strenge ved pålæggelsen af en midlertidig told, og bedømmelsen af sagens faktiske omstændigheder kan i første omgang føre til et andet resultat end det, man når frem til efter sagens endelige oplysning. Den midlertidige forordning kan kun være behæftet med en mangel, der fører til dens ugyldighed og udelukker den endelige opkrævning af den midlertidige told, såfremt de juridiske principper i forordning nr. 2176/84 er til hinder for, at det på grundlag af den foreløbige undersøgelse konstateres, at der finder dumping sted, og at der forvoldes skade.

Hvad angår procedurereglerne, har Kommissionen anført, at en tilsidesættelse af kontradiktionsprincippet almindeligvis er uden virkning for opkrævning af en midlertidig told, når manglen afhjælpes under den administrative procedure mellem fastsættelsen af den midlertidige told og den endelige opkrævning heraf — f. eks. ved, at der herunder tages hensyn til den berørte parts synspunkter (jfr. Domstolens dom i Hoffmann-La Roche-sagen, 85/76, Sml. 1979, s. 461, 510-513). Da de anbringender, som sagsøgeren har fremført, vil kunne behandles som et særskilt punkt ved prøvelsen af den midlertidige forordning i sag C-160/87, er det ufornødent at behandle sag C-305/86 yderligere og træffe afgørelse i sagen.

Intervenienten, *Gimelec* har til støtte for sin afvisningspåstand anført, at pålæggelse af en midlertidig antidumpingtold er et typisk eksempel på en foreløbig forholdsregel, hvorfor beslutningen herom ikke kan være genstand for et søgsmål i henhold til Traktatens artikel 173. I øvrigt ville en eventuel annullation af Kommissionens forordning nr. 3019/86 om en foreløbig antidumpingtold på ingen måde påvirke gyldigheden af Rådets forordning nr. 864/87 om indførelse af en endelig antidumpingtold og om endelig

opkrævning af de beløb, for hvilke der var stillet sikkerhed i form af midlertidig told.

Sagsøgeren har anført, at forordningen om en midlertidig antidumpingtold, for hvilken sagsøgeren har måttet stille en tilsvarende sikkerhed, er en foranstaltning, der medfører retlige forpligtelser af betydning for sagsøgeren, og mod hvilken der kan anlægges annullationssøgsmål. Den midlertidige forordnings genstand er ikke bortfaldet ved udstedelsen af den endelige forordning, idet opkrævningen forudsætter, at der har været en forpligtelse til at deponere de beløb, der er opkrævet som sikkerhed i form af midlertidig antidumpingtold. Såfremt den midlertidige forordning erklæres ugyldig, ville opkrævningen af disse beløb med tilbagevirkende kraft blive retsstridig, idet den ville være i strid med artikel 13, stk. 4, i forordning nr. 2176/84.

Hertil kommer, ifølge sagsøgeren, at selskabet har en interesse i, at den midlertidige forordning erklæres ugyldig, da det har lidt et ikke ubetydeligt tab, og da der er en gentagelsesfare (jfr. Flender-sagen, 74/81, og Simmenthal-sagen, 92/78, anført ovenfor). Med hensyn til elektriske motorer med oprindelse i Sovjetunionen er antidumpingtolden blevet indført i forbindelse med tidligere procedurer, hvorfor alene en annullation af den midlertidige forordning kan hindre, at Kommissionen på ny begår de samme fejl, som den har begået i denne sag.

Såfremt Kommissionens synspunkt var rigtigt, ville Traktatens artikel 173 være uden betydning for midlertidig antidumpingtold. Hvis dertil kommer, at gennemførelsen ikke kan udsættes ved foreløbige foranstaltninger som følge af, at omkostningerne ved at stille sikkerhed ikke medfører alvorlig eller uoprettelig skade, og hvis sagens genstand bortfalder inden for kort tid, unddrages Kommissionens retsakter inden for dette område enhver kontrol fra Domstolen.

b) *Sag C-160/87*

Intervenienten, *Gimelec*, har gjort gældende, at Neotypes anbringender vedrørende konstateringerne af en foreliggende dumpingpraksis, ikke kan tages under realitetsbehandling. Sagsøgeren har ikke været umiddelbart berørt af konstateringerne, idet dumping i det foreliggende tilfælde er blevet bevist på grundlag af de pågældende eksportørers eksportpriser og ikke importørernes videresalgspriser (jfr. Domstolens dom af 21. februar 1984, Allied Corporation, 239/82 og 275/82, Sml. s. 1005).

2. *Realiteten*

a) *Sag C-305/86*

i) Underretning af sagsøgeren

Sagsøgeren har anført, at Kommissionen først ni måneder efter genoptagelsen af antidumpingproceduren gav selskabet meddelelse herom, dvs. 34 dage før udstedelsen den midlertidige forordning. Endvidere blev forordningen udstedt på et tidspunkt, da sagsøgerens bemærkninger, der var fremsat inden for fristen, endnu ikke kunne være undersøgt. En sådan fremgangsmåde er i strid med artikel 7, stk. 1, litra b), i forordning nr. 2176/84, hvorefter Kommissionen skal underrette de importører, som den ved

er berørt heraf. Offentliggørelse af en meddelelse i Tidende fritager ikke Kommissionen for denne forpligtelse. Kommissionen må have været vidende om, at sagsøgeren var berørt af antidumpingproceduren, idet selskabet havde været omfattet af tidligere procedurer og blandt andet var nævnt i Rådets ovennævnte forordning nr. 2075/82.

Endvidere har Kommissionen tilsidesat kontradiktionsprincippet. En part, der er berørt af en procedure, kan kun udøve sine rettigheder i henhold til procedurereglerne, såfremt vedkommende underrettes om iværksættelsen henholdsvis genoptagelsen heraf. Sagsøgeren har i denne forbindelse bestridt at være blevet underrettet om genoptagelse af den her omhandlede procedure af den sovjetiske eksportør, Energomachexport.

Sagsøgeren har endelig gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat lighedsgrundsætningen, idet den ikke har stillet anmodningen om fornyet undersøgelse, som dannede grundlag for genoptagelse af antidumpingproceduren, til rådighed for sagsøgeren, således som det var tilfældet for alle øvrige berørte importører, uden at disse måtte fremsætte begæring herom. Såfremt sagsøgeren i tide havde været i besiddelse af en kopi af anmodningen, havde det været muligt for selskabet på en meget mere konkret og indgående måde at tage stilling hertil, end selskabet kunne på grundlag af den meddelelse om genoptagelse, der blev fremsendt.

Kommissionen har hertil anført, at den har givet meddelelse om genoptagelse af antidumpingproceduren ved en bekendtgørelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende.* Alle berørte producenter, eksportører og importører må således have været bekendt hermed og med muligheden for, at der ville blive indført en midlertidig antidumpingtold. De har således kunnet give Kommissionen alle nødvendige oplysninger.

Sagsøgeren var ikke blandt de »importører, som Kommissionen ved er berørt« af antidumpingproceduren i henhold til ovennævnte artikel 7, stk. 1, litra b), idet selskabet ikke var nævnt i anmodningen om fornyet undersøgelse. Kommissionen har anført, at den med rette har kunnet henholde sig til de oplysninger, der var angivet i anmodningen, idet den ikke havde positiv viden om andre omstændigheder. Selv om sagsøgeren allerede havde deltaget i andre antidumpingprocedurer, kunne dette ikke alene begrunde en formodning om, at selskabet fortsat var associeret med den sovjetiske eksportør. Kommissionen var ikke forpligtet til at kontrollere de i anmodningen anførte oplysningers rigtighed for at undersøge, om der fandtes andre berørte parter. Endvidere er Kommissionen hverken forpligtet eller i stand til at føre et register over muligt berørte virksomheder.

I virkeligheden var sagsøgeren orienteret om genoptagelsen af proceduren, idet selskabet som importør var nært forbundet med den sovjetiske eksportør, Energomachexport. Det fremgår klart af sagsøgerens egne oplysninger, at selskabet kun var sidstnævntes forlængede arm. Det er derfor selvmodsigende at hævde, at der ikke er udvekslet oplysninger mellem den sovjetiske eksportør og sagsøgeren. I øvrigt skulle Energomachexport have tilsendt Kommissionen en liste over alle associerede importører, der var berørt af proceduren, og ikke kun i for-

bindelse med en besvarelse af en forespørgsel, som Kommissionen tilsendte eksportørerne den 29. juli 1986, men allerede på et tidligere tidspunkt i proceduren. Kontradiktionsprincippet er således blevet iagttaget, idet sagsøgeren er blevet hørt under proceduren, og selskabets argumenter er blevet undersøgt.

For så vidt angår den påståede forskelsbehandling af sagsøgeren, har Kommissionen anført, at en kopi af anmodningen om fornyet undersøgelse blev tilsendt de deri anførte eksportører og importører. Denne fremgangsmåde er begrundet i hensynet til administrativ forenkling og beror ikke på nogen måde på en retlig forpligtelse. Erfaringen har nemlig vist, at de virksomheder, der er angivet i anmodningen, normalt anmoder om en kopi og derefter deltager i proceduren. Med hensyn til andre parter, der senere er kommet med i proceduren, er der ikke i alle tilfælde fremsendt kopi. Da disse parter har meldt sig efter den omtalte meddelelse i Tidende, har de almindeligvis på eget initiativ bedt om en kopi af anmodningen. Sagsøgeren har ikke fundet dette nødvendigt.

ii) Valget af Sverige som sammenligningsland

Sagsøgeren har gjort gældende, at Kommissionen har begået alvorlige fejl ved bedømmelsen af de faktiske omstændigheder og set bort fra visse væsentlige forhold ved fastsættelsen af den normale værdi og navnlig ved valget af et tredjeland med markedsøkonomi i henhold til artikel 2, stk. 5, i forordning nr. 2176/84. Selv om den midlertidige told forudsætter en mindre tilbundsgående undersøgelse end de endelige foranstaltninger, er de retlige betingelser i begge tilfælde de samme.

Efter at have anvendt Østrig og Brasilien som sammenligningslande i de foregående antidumpingprocedurer har Kommissionen i den midlertidige forordning på ny valgt et andet marked, nemlig det svenske, uden at give en tilstrækkelig begrundelse herfor i overensstemmelse med Traktatens artikel 190. Kommissionen har ikke undersøgt muligheden for at anvende det brasilianske marked, der ikke frembyder de samme vanskeligheder, som Kommissionen har påpeget vedrørende det svenske marked, navnlig med hensyn til markedets størrelse og antallet af producenter. Kommissionen har ligeledes set bort fra, at det svenske lønniveau er højere end gennemsnittet, og at prisen på elektriske motorer er usædvanlig høj på grund af det beskedne antal producerede enheder, hvilket fører til højere kostpriser. Ved afgørelsen af, om den normale værdi er fastsat »på en hensigtsmæssig og ikke urimelig måde« i henhold til artikel 2, stk. 5, anført ovenfor, er et af de afgørende kriterier i øvrigt, om produktionens størrelse er sammenlignelig. I øvrigt har Kommissionen hverken undersøgt eller i forordningen omtalt spørgsmålet, om de tekniske normer er sammenlignelige i de forskellige lande.

Kommissionen har anført, at valget af Sverige som referenceland var hensigtsmæssigt og ikke urimeligt, og har henvist til den begrundelse, der er givet i den tolvte betragtning til den midlertidige forordning. En kopi af klagen, hvori Østrig og Sverige blev foreslået som sammenligningslande, blev tilsendt alle kendte parter, herunder den sovjetiske eksportør, Energomachexport. Valget af det svenske marked blev ikke anfægtet af nogen af de berørte eksportører inden for den frist, der var fastsat for undersøgelsens foreløbige fase. Da Brasilien ikke var

foreslået som referencemarked, var det overflødigt at behandle dette spørgsmål i betragtningerne til den anfægtede forordning. Valget af et sammenligningsland ved indførelse af en midlertidig antidumpingtold beror på en foreløbig undersøgelse og undersøges altid på ny, inden den endelige told pålægges, på grundlag af de eventuelle indvendinger, der måtte være fremsat af de berørte parter (jfr. sjette og syvende betragtning til den endelige forordning). Sagsøgeren er imidlertid ikke fremkommet med indvendinger inden for den fastsatte frist og har navnlig heller ikke foreslået det brasilianske marked eller noget andet marked. Det kan ikke bebrejdes Kommissionen, at den ikke har taget hensyn til forhold, som den ikke kendte på tidspunktet for udstedelsen af den midlertidige forordning.

Sagsøgerens henvisning til løn- og fabrikationsomkostningerne er ifølge Kommissionen for ubestemt til at kunne tages i betragtning. I øvrigt er de uden betydning, idet den normale værdi i det foreliggende tilfælde ikke blev bestemt på basis af omkostningerne, men på basis af prisen på det svenske marked, som er påvirket af import og andre konkurrenceparametre. Endelig er Kommissionens konstateringer vedrørende den normale værdi uden interesse, idet disse er blevet suppleret eller erstattet af konstateringerne i den endelige forordning.

iii) Forskelle i varernes fysiske egenskaber

Sagsøgeren har anført, at Kommissionen har set bort fra visse væsentlige forskelle i de omhandlede varers fysiske egenskaber ved fastsættelsen af den normale værdi og ved sammenligningen med eksportprisen. Der blev allerede i skrivelsen til Kommissionen af 26. september 1986 redegjort for, at de elektriske motorer fra Sovjetunionen ikke kan sammenlignes med vesteuropæiske elektriske motorer, navnlig ikke svenske, hvorfor der ikke er tale om »samme vare«. Kommissionen har hverken taget hensyn til kvalitetsforskelle (motorerne opfylder ikke DIN-normerne) eller de gennemgående ændringer, som de sovjetiske motorer må gennemgå for at svare til en standardmotor (funktions- og kvalitetskontrol, udskiftning af kuglelejer, afbalancering, tilskæring af akselender, forbedring af isolering og beskyttelse). Kommissionen har været bekendt med disse forhold fra den forudgående antidumpingprocedure vedrørende elektriske motorer fra Sovjetunionen.

Kommissionen har anført, at der må sondres mellem begrebet »samme vare« i henhold til artikel 2, stk. 5, litra a), i forordning nr. 2176/84 og forskelle i fysiske egenskaber, jfr. artikel 2, stk. 9 og 10, i forordningen. Drejer det sig på den ene side om standardmotorer, kan alle motorer, der svarer til international standard, i princippet erstatte hinanden og er ensartede uden hensyn til deres oprindelse. Hvis der på den anden side for visse motorer er tale om forskelle i de fysiske egenskaber, tilkommer det de berørte parter at anmode om en justering i henhold til de anførte bestemmelser og at dokumentere anmodningens berettigelse. Den sovjetiske eksportør, der har deltaget i undersøgelsen fra starten, har imidlertid ikke fremsat en sådan anmodning, og Kommissionen har ikke i henhold til artikel 11,

stk. 1, i forordning nr. 2176/84 været forpligtet til ex officio at foretage sådanne justeringer. De omstændigheder, hvortil sagsøgeren har henvist i sin skrivelse af 26. september 1986, er ikke tilstrækkeligt bevis og skulle have været påberåbt på et tidligere tidspunkt i proceduren for eventuelt at kunne være taget i betragtning i den midlertidige forordning. Hertil kommer, at spørgsmålet om forskelle i fysiske egenskaber er detaljeret omtalt i niende til fjortende betragtning til den endelige forordning, hvor Rådet blandt andet har behandlet de spørgsmål, som er rejst af sagsøgeren, og til dels har taget hensyn hertil.

iv) Skade

Sagsøgeren har — ud over de anbringender, der er fremført i sag C-160/87 — gjort gældende, at Kommissionen har set bort fra et væsentligt forhold ved fastsættelsen af margenerne for prisunderbuddene. Kommissionen har tilsidesat artikel 4, stk. 2, litra b), i forordning nr. 2176/84, idet den har sammenlignet de importerede motorers videresalgspris med fællesskabsproducenternes kostpriser, og den har således ikke bevist, at der tilbydes en væsentlig lavere pris i forhold til den reelt sammenlignelige pris for samme vare i Fællesskabet.

Kommissionen har heroverfor anført, at i tilfælde som det foreliggende, hvor fællesskabsproducenternes salgspris er presset på grund af import, er disse salgspriser påvirket af skadelige forhold. I en sådan situation er det berettiget at basere prissammenligningen ved konstateringerne af underbuddene på målpriserne eller kostpriserne.

v) Variabel antidumpingtold

Ud over de anbringender, der er fremført i sag 160/87, har *sagsøgeren* anført, at artikel 2, stk. 3, i den midlertidige forordning er upræcis og strider mod retssikkerhedsprincippet. Det fremgår af Rådets direktiver vedrørende told, at tidspunktet for anmodningen om fortoldning er afgørende for fastsættelsen af toldens størrelse. På dette tidspunkt ved man imidlertid ikke, til hvilken pris den importerede vare sælges til en uafhængig køber. Herudover har sagsøgeren anført en række spørgsmål (langtidslagring, ændring af den importerede vare, udskiftning af en maskine i henhold til en garantiforpligtelse, eget forbrug, reeksport), som forordningen ikke tager stilling til, og hvor det vil være umuligt på rimelig måde at fastsætte den midlertidige told.

Endelig strider forordningen ifølge sagsøgeren mod princippet om forvaltningsakters klarhed, idet den gør antidumpingtoldens størrelse afhængig af forhold, som normalt er uafklarede på beregningstidspunktet.

Kommissionen har gjort gældende, at den i henhold til artikel 2, stk. 8, litra b), i forordning nr. 2176/84 er berettiget til at fastsætte antidumpingtolden på grundlag af de importerede varers videresalgspris. Endvidere kan der opstå toldskyld på et tidspunkt, på hvilket dens størrelse endnu ikke kan fastsættes, idet fastsættelsen først er nødvendig ved toldens opkrævning. Det beløb, der beregnes på grundlag af vider-

esalgsprisen, fastsættes efter datoen for toldangivelsens antagelse. En sådan ordning er ikke i strid med retssikkerhedsprincippet, idet principperne for beregning af toldskyld ligger fast fra starten. Anvendelsen af de almindelige regler om told, jfr. forordningens artikel 2, stk. 5, gør det endvidere muligt at løse de særlige tilfælde, som sagsøgeren har omtalt (jfr. ligeledes argumenterne vedrørende dette punkt i sag C-160/87).

b) *Sag C-160/87*

i) Beregning af den normale værdi

Sagsøgeren har gjort gældende, at Rådet har begået alvorlige fejl ved vurderingen af de faktiske omstændigheder og overset væsentlige forhold i forbindelse med beregningen af den normale værdi og navnlig i forbindelse med valget af Sverige som sammenligningsland. Mens man ved de tidligere antidumpingforordninger har valgt Østrig, Brasilien og Sverige som referencelande, har Rådet her valgt et fjerde land, Jugoslavien, som sammenligningsland. Rådet har ikke på nogen måde begrundet, hvorfor det brasilianske marked, som har vist sig rimeligt egnet, ikke længere anvendes som udgangspunkt for sammenligningen, således som foreslået af sagsøgeren allerede i skrivelsen af 26. september 1986 og ligeledes i forbindelse med sag C-305/86. Rådet har således tilsidesat begrundelsespligten i henhold til Traktatens artikel 190.

Endvidere indeholder den endelige forordning ingen bemærkninger med hensyn til det valgte referencemarkeds omfang og egnethed. Det jugoslaviske marked er relativt lille og i hvert fald målt efter omsætning mindre end det østrigske, brasilianske og svenske marked. I modsætning til disse markeder er der praktisk taget ingen import, der vil kunne skabe konkurrence på det jugoslaviske marked. Jugoslavien er heller ikke et land med markedsøkonomi i henhold til artikel 2, stk. 5, i forordning nr. 2176/84, idet der findes et statsstyret priskontrolsystem, som holder priserne kunstigt høje. Priserne for elektriske motorer på det jugoslaviske marked er således ikke bestemt af udbud og efterspørgsel og er derfor ikke et egnet grundlag for fastsættelsen af den normale værdi.

Herudover har Rådet ikke taget hensyn til den jugoslaviske inflation, der androg 80% i 1985 og lå over inflationsraten i Brasilien.

Endelig har Rådet ikke taget hensyn til, at vekselkursen for den jugoslaviske dinar ikke svarer til valutaens reelle værdi. Bankerne betaler kun 0,15 til 0,17 DM for 100 dinarer, mens den officielle købskurs er på 0,27 DM. I modsætning til Nachi-sagen (Domstolens dom af 7. maj 1987, 255/84, Sml. s. 1861), hvor den normale værdi blev fastsat i samme valuta som producentens, er normalværdien for den sovjetiske eksport i dette tilfælde beregnet på grundlag af prisen i et tredjeland, og denne beregning beror på en urealistisk vekselkurs.

Rådet, støttet af *Kommissionen*, og *Gimelec* har anført, at institutionerne ikke er forpligtet til at anvende samme land ved fastsættelsen af den normale værdi i sammenlignelige antidumpingprocedurer. Det jugoslaviske marked spiller en større rolle end det sven-

ske marked, der blev anvendt ved de midlertidige konstateringer. Parterne foreslog ikke i rette tid at vælge det brasilianske marked som sammenligningsland i den administrative procedure for Kommissionen. Sagsøgerens ubestemte antydninger i skrivelsen af 26. september 1986 kan ikke betragtes som et seriøst forslag. Sagsøgerens forslag i sag C-305/86 er fremkommet på et tidspunkt, da de endelige konstateringer var meget fremskredne.

Rådet har videre anført, at det ikke er forpligtet til at fremkomme med bemærkninger til alle de mulige markeder eller at begrunde sin afvisning af et bestemt marked. Det er tilstrækkeligt, at det har begrundet valget af det endelige sammenligningsland (jfr. ottende betragtning til den endelige forordning). På samme måde skal Domstolen ikke undersøge, om andre lande kunne have været anvendt som sammenligningsgrundlag ved fastsættelsen af den normale værdi, men kun om valget af Jugoslavien ikke var hensigtsmæssigt eller rimeligt.

Med hensyn til det jugoslaviske økonomiske system har Rådet anført, at artikel 2, stk. 5, litra a), i forordning nr. 2176/84 ikke pålægger det at vælge et land med en fri markedsøkonomi, og at en vis styring ligeledes finder sted i vesteuropæiske lande med en social markedsøkonomi. I øvrigt har sagsøgeren ikke anført, at der rent faktisk er foretaget statsindgreb med hensyn til de omhandlede produkter.

Hvad angår inflationen i Jugoslavien, har sagsøgeren kun henvist til den almindelige prisstigning i undersøgelsesperioden, men har ikke gjort gældende, at der har fundet tilsvarende prisstigninger sted med hensyn til de omhandlede produkter. Såfremt inflationen har haft indflydelse på betalingsbetingelserne (betalingstidspunktet), kunne der have været taget hensyn hertil ved en justering på grundlag af en begrundet anmodning, jfr. artikel 2, stk. 10, i forordning nr. 2176/84.

Domstolen har ved den anførte dom af 7. maj 1987 fastslået, at den officielle vekselkurs anvendes ved beregningen af den normale værdi. Den officielle kurs er i det foreliggende tilfælde blevet anvendt som modværdi ved beregningen af den normale værdi på samme måde som i den omtalte sag, mens eksportprisen — som i Nachi-sagen — er fastsat på grundlag af medlemsstaternes valuta. Sagsøgeren har ikke anført, hvorledes omregningen ellers burde være sket. I øvrigt er den officielle vekselkurs for rubler på tilsvarende måde ufuldkommen, idet den ikke afspejler den sovjetiske valutas reelle værdi.

Gimelec har tilføjet, at det er berettiget og i overensstemmelse med fællesskabsinstitutionernes praksis, at den normale værdi i de berørte statshandelslande fastsættes på grundlag af markedsprisen i et land med markedsøkonomi, som har været inddraget i den pågældende undersøgelse. Denne praksis er begrundet i ønsket om administrativ forenkling.

Hertil kommer, at sagsøgeren ikke har nogen interesse i at anfægte valget af Jugoslavien som referenceland, idet dette valg fører til en endelig dumpingmargen (på 131%), som er væsentligt lavere end ved valg af det svenske marked (nemlig 193%). Sagsøgeren har heller ikke godtgjort, at valget af et an-

det land ville have ført til en dumpingmargen, der var lavere end den endelige antidumpingtoldsats.

ii) Skade

Sagsøgeren har gjort gældende, at Rådet ligeledes har begået alvorlige fejl ved konstateringen af skaden. Importen var i 1985 lavere end i 1977 og 1978 og navnlig lavere end i 1979 og 1981, hvor der indførtes mere end en million enheder. I 1985 indførtes der derimod mindre end 75% af dette antal. Rådet har ved kun at sammenligne importallene for årene 1982-1985 undladt at tage hensyn til den betragtelige reduktion i forhold til den foregående periode.

Markedsandelen for varer indført fra de omhandlede lande er faldet fra 23,3% i 1982 til 20,3% i 1985, svarende til et fald på 13%. I forhold til 1978 er markedsandelen endog faldet med 27,5%. Rådet har ikke taget tilstrækkeligt hensyn til denne nedgang, idet det er gået ud fra en konstant høj markedsandel. Rådet har også begået fejl ved vurderingen af de faktiske forhold, idet det i attende betragtning til forordningen angiver markedsandelen i 1982 og 1985 til 23,2%, hhv. 20,3%, mens det i enogtredivte betragtning anfører tallene 23,0 og 19,6%.

Endelig burde Rådet have beregnet markedsandelen på grundlag af salget i Fællesskabet og ikke på grundlag af importtallene, idet det også for producenterne i Fællesskabet er salgstallene og ikke de producerede mængder, som er af betydning. De af sagsøgeren importerede motorer anbringes ofte på toldlager for en længere periode på grund af den store forskel i motortyperne. Salget androg kun 7 439 enheder i 1982 og 7 955 enheder i 1984.

Rådet har bemærket, at formålet med undersøgelsen var at vurdere situationen efter indførelsen af en endelig told i 1982 og den efterfølgende godtagelse af pristilsagnene, idet der var taget hensyn til tallene vedrørende den tidligere periode ved gennemførelsen af disse foranstaltninger. Hvad angår de forskelle i oplysningerne om markedsandele, hvortil sagsøgeren har henvist, vedrører attende betragtning den foreløbige undersøgelse, mens enogtredivte betragtning vedrører de endelige konstateringer.

Med hensyn til beregningen af markedsandelen er sagsøgerens henvisning til forskelle mellem import og salg ikke overbevisende, fordi de anførte eksempler er taget ud af deres rette sammenhæng. Endvidere kan der kun være tale om tidsmæssige forskydninger, idet sagsøgeren sandsynligvis ikke over en længere periode indfører flere motorer, end selskabet kan sælge. Da konstateringerne med hensyn til skade omfatter en længere periode, vil eventuelle forskydninger mellem import og salg i det væsentlige udjævne sig.

På grundlag af alle de faktorer, der har betydning ved konstateringen af skade, må det dog fastslås, at trods en stigning i produktionen i Fællesskabet og et vist fald i mar-

kedsandelen for varer, der var importeret fra de omhandlede lande, pressede sidstnævnte fællesskabsproducenternes priser nedad.

Gimelec har anført, at spørgsmålet, om der foreligger skade, må undersøges ud fra formålet med denne sag, som ikke er på ny at undersøge, om betingelserne for pålæggelse af en antidumpingtold er opfyldt, men at afgøre, om de tidligere gældende antidumpingforanstaltninger var tilstrækkelige. Den fornyede undersøgelse viste, at de i 1984 godtagne pristilsagn ikke var tilstrækkelige til at udelukke, at de importerede varer blev tilbudt til en væsentlig lavere pris end fællesskabsproducentens kostpris. Som følge heraf havde producenterne i Fællesskabet lidt betydelige tab ved salg af elektriske motorer. Trods de oprindeligt gennemførte antidumpingforanstaltninger var den omhandlede import steget i absolutte tal fra 1982 til 1985, og udgjorde stadig en markedsandel på 20% i Fællesskabet, i visse medlemsstater helt op til 45%.

iii) Variabel antidumpingtold

Sagsøgeren har gjort gældende, at fastsættelsen af antidumpingtolden på grundlag af forskellen mellem toldværdien, jfr. artikel 6, i forordning nr. 1224/80, og den i bilaget til forordningen anførte pris ikke er tilstrækkelig bestemt og dermed i strid med fællesskabsretten. Hverken artikel 2, stk. 8, litra b), eller artikel 13, stk. 7 og 8, i forordning nr. 2176/84 udgør et tilstrækkeligt grundlag for at fastsætte en antidumpingtold på grundlag af videresalgsprisen.

Sagsøgeren har anført, at det forhold, at der i artikel 1, stk. 4, litra a), i den tyske og den nederlandske udgave af den endelige forordning er anvendt forskellige grammatikalske måder, viser, at Rådet er gået ud fra, at artikel 6 i forordning nr. 1224/80 allerede i princippet var anvendelig, således at det var ufornødent at henvise til retsvirkningerne. Dette er ikke almindeligvis tilfældet, idet det fremgår af artikel 2, stk. 1 og 2, i forordning nr. 1224/80, at fremgangsmåderne til beregningen af toldværdien, der er fastlagt i artikel 3, 4, 5 og eventuelt 7, finder anvendelse i nævnte rækkefølge. I disse tilfælde findes der imidlertid ikke en pris, på grundlag af hvilken toldværdien kan beregnes, da den anfægtede forordning ikke henviser til andre bestemmelser i den anførte forordning om varers toldværdi.

Artikel 2, stk. 3, i forordning nr. 1224/80, der finder anvendelse i tilfælde, hvor toldværdien ikke kan fastsættes i henhold til forordningens artikel 6, er anvendelig ved den normale fastsættelse af varers toldværdi, idet det drejer sig om en bestemmelse, der er subsidiær i forhold til fem andre beregningsmetoder. Bestemmelsen er imidlertid ikke tilstrækkelig præcis ved beregningen af en antidumpingtold, når det som i det foreliggende tilfælde drejer sig om et stort antal sager. Princippet om forvaltningsakters klarhed indebærer, at en retsregel må være mere præcis end blot en henvisning til »rimelige fremgangsmåder«, som ikke giver toldmyndighederne nogen kriterier til fastsættelse af differenceprisen.

Rådet har i otteogtredivte betragtning til den omhandlede forordning anført, at den pris, hvortil importøren sælger den pågældende vare til den første uafhængige køber, skal anvendes ved fastsættelsen af antidumpingtolden, og herudover fremgår det af nævnte artikel 6, at toldværdien også kan fastsættes på grundlag af den pris, hvortil tilsvarende eller lignende varer sælges til personer, der er ikke er afhængige af sæl-

gerne. Det er derfor ikke korrekt, at sagsøgeren via fastlæggelsen af videresalgsprisen har indflydelse på toldens størrelse. En sådan fremgangsmåde er ikke i overensstemmelse med Rådets omtalte hensigt, og det er i øvrigt ikke tilladt at knytte fastsættelsen af en variabel told sammen med tredjemands prisfastsættelse.

Rådet, støttet af *Kommissionen*, har anført, at forordning nr. 2176/84 — og navnlig forordningens artikel 13, stk. 8 — indeholder tilstrækkelig hjemmel til at fastsætte antidumpingtolden på grundlag af videresalgsprisen. Det fremgår endvidere af femtende betragtning til forordningen samt af artikel 13, stk. 7, at Rådet kan fastsætte bestemmelser, der afviger fra de almindelige toldbestemmelser og de fælles gennemførelsesbestemmelser.

I det foreliggende tilfælde er indførelsen af en antidumpingtold på grundlag af forskellen mellem »målprisen« og den faktiske videresalgspris anset for en passende måde til at undgå den skadelige virkning, når det drejer sig om associerede importører. For at lette fastsættelsen af tolden har Rådet holdt sig til reglerne om fastsættelse af toldværdien — og navnlig den anførte artikel 6 — selv om denne henvisning ikke har været påkrævet. Den udtrykkelige henvisning har imidlertid gjort fastsættelsen af videresalgsprisen klar og utvetydig.

Valget af grammatikalsk måde, som sagsøgeren har henvist til, viser, at der kun henvises til artikel 2, stk. 3, i forordning nr. 1224/80 som en opsamlingsbestemmelse, der skal finde anvendelse i tilfælde, hvor tolden ikke kan fastsættes i henhold til artikel 6. Den sondring, sagsøgeren mener at kunne finde i den tyske udgave af den omhandlede forordning, har ingen støtte i de udgaver, der er offentliggjort på de andre officielle sprog. I øvrigt har sagsøgeren ikke begrundet, hvorfor selskabet mener, at det i et stort antal tilfælde vil være umuligt at fastsætte videresalgsprisen i medfør af artikel 6. Det må betvivles, at hverken de indførte varer eller tilsvarende eller lignende importerede varer sælges i Fællesskabet inden for en periode på 90 dage efter indførslen.

Den antidumpingtold, der skal betales, kan beregnes entydigt af sagsøgeren. Hvis sagsøgerens videresalgspris svarer til eller overstiger den mindstepris, der fremgår af bilaget til forordningen, skal der ikke betales told.

Gimelec har anført, at det fremgår af otteogtredivte betragtning til den foreløbige forordning, at de i 1982 og 1984 gennemførte beskyttelsesforanstaltninger meget let kunne omgås af importører, der var forbundne med eksportørerne. Disse kunne undgå antidumpingtolden — selv om de overholdt den mindstepris, som de havde givet tilsagn om — ved at sælge med tab. Det var derfor nødvendigt at gennemføre de foranstaltninger, der er fastsat i den omhandlede forordning. Sagsøgeren har i øvrigt ingen berettiget interesse i at anfægte måden, hvorpå antidumpingtolden fastsættes i henhold til den omhandlede forordning, idet den eneste an-

den mulighed var at indføre en specifik told, og denne ville have været mindre gunstig, da den — i modsætning til en variabel told — ikke kunne være undgået ved forhøjelse af videresalgspriserne.

Det fremgår såvel af artikel 2, stk. 8, litra b), i forordning nr. 2176/84 som af institutionernes praksis vedrørende opkrævningen af antidumpingtold, at institutionerne er berettiget til at tage hensyn til prisniveauet ved videresalg til første uafhængige køber ved opkrævningen af antidumpingtold. Den beregningsmåde, der er fastlagt i den omhandlede forordning, medfører ingen speciel usikkerhed med hensyn til fastsættelse af tolden, idet sagsøgeren helt lovligt kan undgå tolden ved at fastsætte videresalgsprisen i overensstemmelse med de mindstepriser, der fremgår af bilaget til den omhandlede forordning.

iv) Endelig opkrævning af den midlertidige told

Sagsøgeren har gjort gældende, at den endelige opkrævning af de beløb, for hvilke der var stillet sikkerhed, jfr. artikel 2 i den endelige forordning, er ulovlig, idet der ikke er knyttet retsvirkninger til den midlertidige forordning. Hvis forordningen om en midlertidig told er ugyldig, er der ikke indført en midlertidig told, og der kan derfor ikke træffes beslutning om endelig opkrævning af en sådan told. En ugyldig forordning fra Kommissionen kan ikke efterfølgende afhjælpes ved en gyldig forordning fra Rådet, hvorved der indføres en endelig antidumpingtold, idet en sådan forordning kun vil have betydning for fremtiden. Det forhold, at dumping og skade skal være konstateret såvel af Kommissionen som af Rådet, bekræfter, at det er en forudsætning for opkrævningen af en midlertidig told, at Kommissionens midlertidige forordning er gyldig.

Rådet har heroverfor anført, at det fremgår af en gennemgang af forordning nr. 2176/84, at opkrævning af en midlertidig told kun i sjældne tilfælde er betinget af, at den midlertidige forordning er gyldig. Beslutningen om den endelige opkrævning af den midlertidige told er en særskilt retsakt, hvis retsmæssighed skal efterprøves selvstændigt. Forordningen om en midlertidig told bygger på en foreløbig undersøgelse af dumping, uden at det er nødvendigt, at Kommissionen på egen hånd foretager undersøgelser med hensyn til skade, forudsat at klagen indeholder tilstrækkeligt bevis. Rådet kan imidlertid kun træffe beslutning om endelig opkrævning af tolden, hvis det fremgår af de endelige undersøgelser af de faktiske omstændigheder, at der foreligger dumping og skade. Den midlertidige forordning er således en forebyggelsesforanstaltning for at undgå skade i undersøgelsesperioden og forudsætter Rådets godkendelse. Rådets endelige konstateringer erstatter den midlertidige undersøgelse, der har ført til udstedelsen af den midlertidige forordning, og mulige fejl ved den midlertidige undersøgelse afhjælpes således ved disse konstateringer.

Mulige mangler ved den midlertidige forordning har således kun betydning, hvis de ikke bliver afhjulpet ved Rådets endelige forordning, det vil sige, hvis beslutningen om den endelige opkrævning af den midlertidige told er behæftet med de samme fejl som Kommissionens midlertidige forordning. I de endelige konstateringer vedrørende dumping og skadelig virkning er der imidlertid ikke påvist fejl.

En eventuel tilsidesættelse af høringsreglerne har ikke betydning for den endelige opkrævning af den midlertidige told. Sagsøgeren har kunnet fremføre sine synspunkter under den administrative procedure efter indførelsen af den midlertidige told, og der

er blevet taget hensyn hertil ved udstedelsen af den endelige forordning. Selv om sagsøgeren ikke i god tid inden indførelsen af den midlertidige told er blevet informeret, har dette således ikke indvirkning på den endelige opkrævning af tolden, idet sagsøgerens synspunkter var været kendt, inden der blev truffet beslutning om opkrævningen.

IV — Svar på Domstolens spørgsmål i sag C-160/87

1. Domstolen har anmodet Kommissionen og Rådet om at forklare, på hvilken måde den jugoslaviske inflationsrate er indgået i beregningen af den normale værdi.

Kommissionen og *Rådet* har svaret, at der ikke er foretaget nogen egentlig justering, og at dette heller ikke blev anset for nødvendigt. Beregningen af den normale værdi er sket på baggrund af det vejede gennemsnit af tre jugoslaviske eksportørers indenlandske salgspris i referenceperioden, det vil sige 1985. Institutionerne har i denne forbindelse anført, at forskellen mellem inflationsraten i EØF og Jugoslavien påvirkede udviklingen i 1985 i den månedlige vekselkurs for ecu i forhold til dinarer, der steg fra 147,804 dinarer for 1 ECU i januar til 264,184 dinarer for 1 ECU i december. Forskellen mellem de to kurser udgør en stigning på 78,7% i ecuens værdi over for dinaren, hvilket svarer til den inflationsrate i Jugoslavien i 1985 på 80%, som sagsøgeren har oplyst. Det har derfor ikke været nødvendigt at foretage yderligere justeringer på grund af den jugoslaviske inflationsrate.

2. Domstolen har endvidere anmodet parterne om at tage stilling til det af intervenienten, Gimelex, rejste spørgsmål om de associerede importørers søgsmålskompetence.

a) *Neotype* har henvist til Domstolens praksis vedrørende antidumpingsager, hvoraf det fremgår, at der ikke er grundlag for at sondre mellem på den ene side producenter og eksportører og på den anden side importører, med hvilke disse er selskabsretligt eller forretningsmæssigt forbundne. Begge parter er umiddelbart og individuelt berørt, når de kan påvise, at de er anført i Kommissionens eller Rådets retsakter eller har været berørt af de forudgående undersøgelser.

Selskabet Netotype har — til støtte for, at Rådets forordning nr. 864/87 berører selskabet umiddelbart og individuelt — anført, at det er nævnt i forordningen — ikke kun i otteogtredivte betragtning, men ligeledes i artikel 1, stk. 4, litra b). Ifølge denne bestemmelse gælder der for sagsøgeren en særlig told, hvis størrelse ikke svarer til forskellen mellem enhedsprisen, netto, frit Fællesskabets grænse, ufortoldet, og den i bilaget til forordningen anførte pris, således som det gælder generelt i henhold til forordningens artikel 1, stk. 3, men er afhængig af forskellen mellem toldværdien som fastsat i henhold til artikel 6 i forordning nr. 1224/80, og den i bilaget anførte pris.

Endvidere har sagsøgeren været berørt af Kommissionens og Rådets undersøgelser. I Kommissionens forordning nr. 3019/86 (toogtyvende til fireogtyvende betragtning) og i Rådets anførte forordning (enogty-

vende til fireogtyvende betragtning) sammenlignes under analysen af de skadelige faktorer fællesskabsproducenternes kostpriser med videresalgsprisen for de omhandlede maskiner, det vil sige priserne hos virksomheder, der er forbundet med eksportøren. Disse priser er således grundlaget for konstateringen af en skade, og dette har medført, at den variable told beregnes på grundlag af de associerede importørers videresalgspris. Disse er således i højere grad umiddelbart og individuelt berørt, end hvis eksportpriserne var blevet beregnet på grundlag af deres videresalgspriser.

Endelig har Kommissionen ved sin beslutning af 19. juni 1980 (EFT L 153, s. 48) godtaget et pristilsagn fra sagsøgeren i forbindelse med en tidligere antidumpingprocedure vedrørende indførsel af elektriske motorer med oprindelse i Sovjetunionen.

b) *Rådet* og *Kommissionen* har bekræftet, at af de grunde, der er anført i betragtningerne til den omhandlede forordning, blev det ikke anset for nødvendigt på tidspunktet for konstateringen af dumping at anvende en konstrueret eksportpris med hensyn til de associerede importører. Rådet har dog indført en særlig metode ved beregningen af den eventuelle antidumpingtold ved indførslen, for så vidt angår associerede importører.

Det fremgår af artikel 1, stk. 4, i den anfægtede forordning, at man ved de associerede importører har anvendt den fremgangsmåde at »rekonstruere« eksportprisen, idet man i overensstemmelse med artikel 2, stk. 8, litra b), i forordning nr. 2176/84 anvendte prisen ved salg til første uafhængige køber som referencegrundlag. Denne pris svarer til toldværdien, fastsat i overensstemmelse med artikel 6 i Rådets forordning nr. 1224/80.

Rådet har bemærket, at det ikke nøjedes med at fastsætte beregningskriterierne for denne gruppe af importører generelt og abstrakt, men selv bragte disse kriterier i anvendelse over for seks navngivne importører, der er anført i den anfægtede forordnings artikel 1, stk. 4, litra b), herunder Neotype. Efter Domstolens praksis er disse importører således individualiserede, og den anførte bestemmelse berører dem således umiddelbart og individuelt. De nationale toldadministrationer skal herefter ikke træffe noget valg, men automatisk beregne den antidumpingtold, som svarer til forskellen mellem de to beløbsstørrelser. Med hensyn til disse importører er situationen således helt identisk med sagerne 138/79 (Roquette Frères mod Rådet, Sml. 1980, s. 3333) og 139/79 (Maizena mod Rådet, Sml. 1980, s. 3393), hvor Domstolen antog sagerne til realitetsbehandling med den begrundelse, at Rådet selv havde anvendt de omhandlede kriterier på de berørte virksomheder.

M. Zuleeg
Refererende dommer